

62016CJ0189

PRESUDA SUDA (peto vije?e)

7. prosinca 2017. (*1)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EEZ) br. 1408/71 – ?lanak 46. stavak 2. – ?lanak 47. stavak 1. to?ka (d) – ?lanak 50. – Zajam?ena mirovina – Minimalno davanje – Izra?un mirovinskih prava”

U predmetu C?189/16,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU?a, koji je uputio Högsta förvaltningsdomstolen (Vrhovni upravni sud, Švedska), odlukom od 23. ožujka 2016., koju je Sud zaprimio 4. travnja 2016., u postupku

Boguslawa Zaniewicz?Dybeck

protiv

Pensionsmyndigheten,

SUD (peto vije?e),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vije?a, E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger i F. Biltgen (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: M. Wathelet,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimaju?i u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 9. ožujka 2017.,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

–

za Pensionsmyndigheten, M. Westberg, M. Irving i A. Svärd, u svojstvu agenata,

–

za švedsku vladu, A. Falk, C. Meyer?Seitz, U. Persson i L. Swedenborg, u svojstvu agenata,

–

za ?ešku vladu, M. Smolek, J. Pavliš i J. Vlá?il, u svojstvu agenata,

–

za Europsku komisiju, K. Simonsson i D. Martin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 3. svibnja 2017.,

donosi sljede?u

Presudu

1

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tuma?enje ?lanka 46. stavka 2. i ?lanka 47. stavka 1. to?ke (d) Uredbe Vije?a (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971 o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i ?lanove njihovih obitelji koji se kre?u unutar Zajednice, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vije?a (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL 1997., L 28, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 5., svezak 5., str. 7.), kako je izmijenjena Uredbom Vije?a (EZ) br. 1606/98 od 29. lipnja 1998. (SL 1998., L 209, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavljje 5., svezak 5., str. 138.) (u dalnjem tekstu: Uredba br. 1408/71).

2

Zahtjev je upu?en u okviru spora izme?u Boguslawe Zaniewicz?Dybeck i Pensionsmyndigheten (Zavod za mirovinsko osiguranje, Švedska) u pogledu dodjele zajam?ene mirovine kako je predvi?ena švedskim op?im mirovinskim sustavom.

Pravni okvir

Pravo Unije

3

U glavi III., naslovljenoj „Posebne odredbe koje se odnose na razli?ite kategorije davanja”, poglavljje 3. Uredbe br. 1408/71, naslovljeno „Starost i smrt (mirovine)”, obuhva?a ?lanke 44. do 51.a te uredbe.

4

?lanak 44. navedene uredbe, naslovljen „Op?e odredbe za priznavanje davanja ako se na zaposlenu ili samozaposlenu osobu primjenjuje zakonodavstvo dviju ili više država ?lanica”, u stavku 1. odre?uje:

„Prava na davanja zaposlene ili samozaposlene osobe na koju se primjenjivalo zakonodavstvo dviju ili više država ?lanica, ili nadživjelih osoba, utvr?uju se u skladu s odredbama ovog poglavlja.”

5

?lanak 45. Uredbe br. 1408/71, naslovljen „Uzimanje u obzir razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prema zakonodavstvu koje se primjenjivalo na zaposlenu osobu ili samozaposlenu osobu, za stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja”, u stavku 1. propisuje sljede?e:

„Ako zakonodavstvo države ?lanice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje, prema sustavu koji nije poseban sustav u smislu stavka 2. ili 3., navršavanjem razdoblja osiguranja ili [boravka], nadležna ustanova te države ?lanice prema potrebi uzima u obzir razdoblja osiguranja ili [boravka] navršena prema zakonodavstvu druge države ?lanice, bilo prema op?em sustavu ili posebnom sustavu ili pak u svojstvu zaposlene osobe ili samozaposlene osobe. U tu svrhu uzimaju se u obzir ta razdoblja kao da su navršena prema njezinu

zakonodavstvu."

6

?lankom 46. navedene uredbe, naslovljenim „Priznavanje davanja”, predvi?a se:

„1. Ako su uvjeti koje zahtijeva zakonodavstvo države ?lanice za stjecanje prava na davanja ispunjeni bez primjene ?lanka 45. ili ?lanka 40. stavka 3., primjenjuju se sljede?a pravila:

(a)

nadležna ustanova odre?uje svotu davanja koja ?e biti priznata:

i.

s jedne strane, samo prema odredbama zakonodavstva koje primjenjuje;

ii.

s druge strane, u skladu sa stavkom 2.:

[...]

2. Ako su potrebni uvjeti zakonodavstva države ?lanice za stjecanje prava na davanja ispunjeni tek nakon primjene ?lanka 45. i/ili ?lanka 40. stavka 3., primjenjuju se sljede?a pravila:

(a)

nadležna ustanova odre?uje teoretski iznos davanja na koji bi doti?na osoba mogla ostvariti pravo uz uvjet da su sva razdoblja osiguranja i/ili [boravka] navršena u skladu sa zakonodavstvom države ?lanice koje se primjenjivalo na zaposlenu osobu ili samozaposlenu osobu navršena u toj državi u skladu sa zakonodavstvom koje ona primjenjuje na datum priznavanja davanja. Ako je prema ovom zakonodavstvu iznos davanja neovisan o trajanju navršenih razdoblja, iznos se smatra teoretskim iznosom navedenim u ovom stavku;

(b)

nadležna ustanova nakon toga utvr?uje stvaran iznos davanja na temelju teoretskog iznosa navedenog u prethodnom stavku u skladu s omjerom izme?u trajanja razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prije nastupa osiguranog slu?aja prema zakonodavstvu koje primjenjuje i izme?u ukupnog trajanja razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prije nastupa osiguranog slu?aja u skladu sa zakonodavstvom svih predmetnih država ?lanica.

3. Doti?na osoba ima pravo na najve?i iznos odre?en u skladu sa stavcima 1. i 2. od strane nadležne ustanove svake države ?lanice, bez obzira na primjenu odredaba u vezi sa smanjenjem, obustavom ili ukidanjem davanja koje su odre?ene zakonodavstvom prema kojem je ovo davanje priznato.

Ako je to slu?aj, usporedba koja ?e se izvršiti odnosi se na iznose utvr?ene nakon primjene navedenih odredbi.

[...]"

7

?lanak 47. navedene uredbe, naslovljen „Dodatne odredbe za odre?ivanje svote davanja”, u stavku 1. to?ki (d) propisuje:

„Za odre?ivanje teoretskih i razmjernih (pro rata) iznosa iz ?lanka 46. stavka 2., primjenjuju se sljede?a pravila:

[...]

(d)

ako se prema zakonodavstvu države ?lanice davanja odre?uju na temelju iznosa primanja, doprinosa ili pove?anja, nadležna ustanova te države odre?uje primanja, doprinose ili pove?anja koja se uzimaju u obzir u odnosu na razdoblja osiguranja ili [boravka] navršenih prema zakonodavstvu druge države ?lanice na temelju prosje?nih primanja, doprinosa ili pove?anja zabilježenih za razdoblja osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primjenjuje;

[...]"

8

?lankom 50. Uredbe br. 1408/71, naslovljenim „Stjecanje dodatka ako ukupna davanja koja se ispla?uju prema zakonodavstvu razli?itih država ?lanica ne dostižu minimum odre?en zakonodavstvom države na ?ijem državnom podru?ju primatelj ima boravište”, odre?uje se:

„Korisnik davanja na kojeg se odnosi [poglavlje 3. Uredbe br. 1408/71] ne može, u državi u kojoj ima boravište i prema ?ijem zakonodavstvu mu se ispla?uje davanje, ste?i davanje koje je manje od najnižeg davanja utvr?enog tim zakonodavstvom za razdoblje osiguranja ili [boravka] koje je jednako svim razdobljima osiguranja ili [boravka] koja su uzeta u obzir za davanje u skladu s prethodnim ?lancima. Nadležna ustanova te države kroz razdoblje njegova [boravka] na njezinu državnom podru?ju prema potrebi pla?a dodatak koji je jednak razlici izme?u ukupno ispla?enih davanja u skladu s [poglavljem 3. Uredbe br. 1408/71] i iznosa najnižeg davanja.”

Švedsko pravo

9

Starosna mirovina u švedskom op?em sustavu sastoji se od tri dijela, a to su mirovina utemeljena na dohotku, dodatna mirovina i zajam?ena mirovina.

10

Mirovina utemeljena na dohotku i dodatna mirovina temelje se na prihodima koje su osobe u pitanju primale. Prva se temelji na ste?enim mirovinskim pravima, a druga potпадa pod mirovinski sustav koji je bio na snazi u Švedskoj do 2003. i namijenjen osobama ro?enima 1953. ili ranije. Rije? je o u biti doprinosnim davanjima.

11

S druge strane, zajam?ena mirovina, ?ija je svrha osnovna zaštita osoba s malim ili nikakvim prihodima, davanje je utemeljeno na boravku i financira se iz poreza. Uvedena je izmjenama švedskog mirovinskog sustava 90-ih godina 20. stolje?a i zamijenila je nacionalnu starosnu mirovinu.

12

Iznos zajam?ene mirovine odre?uje se u odnosu na iznos drugih mirovina koje osoba u pitanju prima. Postupno se smanjuje s obzirom na mirovinu utemeljenu na dohotku, dodatnu mirovinu i odre?ena druga davanja.

13

Nacionalne odredbe o zajam?enoj mirovini koje su relevantne za predmet u glavnom postupku nalaze se u lagen (1998:702) om garantipension (Zakon br. 702 iz 1998. o zajam?enoj mirovini), koji je zamijenjen socialförsäkringsbalken (2010:110) (Zakonik o socijalnoj sigurnosti iz 2010., u dalnjem tekstu: SFB).

14

U skladu s ?lancima 8. i 10. poglavlja 55. SFB?a, zajam?ena mirovina osnovno je pokri?e starosne mirovine u švedskom op?em sustavu. Ovisi o razdoblju osiguranja i može se dodijeliti osobama koje ne raspolažu starosnom mirovinom utemeljenom na prihodima ili kojima navedena mirovina ne prelazi odre?eni iznos.

15

Na temelju ?lanka 2. poglavlja 67. SFB?a, zajam?enu mirovinu mogu tražiti osiguranici ro?eni 1938. ili ranije ako su navršili razdoblje osiguranja od najmanje 3 godine.

16

?lanak 4. poglavlja 67. SFB?a odre?uje da se zajam?ena mirovima može primati najranije od mjeseca u kojem osiguranik navrši 65 godina života.

17

?lanak 11. istog poglavlja pojašnjava da se za potrebe izra?una razdoblja osiguranja uzima u obzir samo razdoblje koje po?inje s kalendarskom godinom u kojoj je osoba u pitanju navršila 16 godina života, a završava s kalendarskom godinom u kojoj je navršila 64 godine života.

18

?lankom 15. poglavlja 67. SFB?a predvi?eno je da se kao osnova za izra?un zajam?ene mirovine uzima starosna mirovina utemeljena na prihodima na koju osigurana osoba ima pravo za iste godine.

19

?lanak 16. navedenog poglavlja definira pojam „starosna mirovina utemeljena na prihodu”, u smislu ?lanka 15. istog poglavlja, kao starosnu mirovinu utemeljenu na prihodu u smislu SFB?a prije primjene smanjenja predvi?enih u odre?enim ?lancima tog zakonika, kao i obvezne starosne mirovine na temelju zakonodavstava drugih država ?lanica koje se ne mogu izjedna?iti sa zajam?enom mirovinom na temelju SFB?a.

20

Osnovni iznos, koji služi kao temelj za izra?un odre?enih socijalnih davanja me?u kojima je zajam?ena mirovina, definiran je u ?lanku 7. poglavlja 2. SFB?a. Taj je iznos indeksiran s obzirom

na op?u razinu cijena. Tijekom godine koja je relevantna za predmet u glavnom postupku iznosio je 39400 švedskih kruna (SEK) (približno 4137 eura).

21

?lanak 23. poglavlja 67. SFB?a, za osobe u braku za koje osnova za izra?un zajam?ene mirovine ne prelazi 1,14 puta osnovni iznos, godišnja zajam?ena mirovina iznosi 1,9 puta osnovni iznos, umanjen za osnovu za izra?un.

22

?lanak 24. istog poglavlja predvi?a da, za osobe u braku za koje osnova za izra?un zajam?ene mirovine prelazi 1,14 puta osnovni iznos, godišnja zajam?ena mirovina iznosi 0,76 puta osnovni iznos, umanjen za 48 % dijela osnove za izra?un koji prelazi 1,14 puta osnovni iznos.

23

U ?lanku 25. poglavlja 67. SFB?a odre?uje se da se osobama koje nemaju navršeno razdoblje osiguranja od 40 godina svi iznosi vezani uz osnovni iznos navedeni u ?lancima 21. do 24. tog poglavlja umanjuju, razmjernim izra?unom, za iznos koli?nika razdoblja osiguranja i broja 40.

24

Interne upute br. 2 iz 2007. koje je dao Försäkringskassan (Nacionalni fond za osiguranje, Švedska) (u dalnjem tekstu: Upute) predvi?aju da, u okviru razmjernog izra?una zajam?ene mirovine predvi?enog u ?lanku 25. Poglavlja 67. SFB?a, za potrebe izra?una teoretskog iznosa predvi?enog ?lankom 46. stavkom 2. to?kom (a) Uredbe br. 1408/71, svakom razdoblju osiguranja navršenog u državama ?lanicama valja pripisati fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosje?noj vrijednosti mirovine u razdobljima osiguranja navršenih u Švedskoj.

Glavni postupak i prethodna pitanja

25

B. Zaniewicz?Dybeck, poljska državljanka, ro?ena je 1940. i napustila je Poljsku kako bi se 1980. nastanila u Švedskoj. U Poljskoj je radila 19 godina, a zatim je u Švedskoj boravila 24 godine, gdje je radila 23 godine.

26

B. Zaniewicz?Dybeck podnijela je 2005. zahtjev za zajam?enu mirovinu, koji je Nacionalni fond za osiguranje odbio.

27

Odlukom donesenom povodom prigovora 1. rujna 2008. Nacionalni fond za osiguranje potvrdio je to odbijanje.

28

Budu?i da je B. Zaniewicz?Dybeck navršila razdoblja osiguranja i u Švedskoj i u Poljskoj, Nacionalni fond za osiguranje izra?unao je, u skladu s Uredbom br. 1408/71, njezinu zajam?enu mirovinu, s jedne strane na temelju nacionalnih odredaba i s druge strane prema na?elu razmjernog izra?una predvi?enom u ?lanku 46. stavku 2. te uredbe.

29

U okviru izra?una zajam?ene mirovine B. Zaniewicz?Dybeck prema nacionalnim odredbama, Nacionalni fond za osiguranje odredio je, u skladu s ?lankom 25. poglavija 67. SFB?a i Uputama, osnovu za izra?un te mirovine koriste?i se razmijernim izra?unom. Pored toga, prilikom izra?una osnovnog iznosa predvi?enog u ?lanku 46. stavku 2. to?ki (a) Uredbe br. 1408/71, taj fond nije uzeo u obzir starosnu mirovinu utemeljenu na prihodima koju je B. Zaniewicz?Dybeck stekla u Poljskoj, nego je mirovini utemeljenoj na prihodima koju je potonja stekla u Švedskoj, u iznosu od 75216 SEK (približno 7897 eura) za 24 godine osiguranja, pripisao godišnju vrijednost od 3134 SEK (približno 329 eura), odnosno 75216 SEK podijeljeno s 24, a putom je taj iznos pomnožio s maksimalnim trajanjem osiguranja za zajam?enu mirovinu, odnosno 40 godina. Tako je dobio fiktivnu vrijednost mirovine od 125360 SEK (približno 13162 eura).

30

Uzimaju?i u obzir dobivene rezultate, Nacionalni fond za osiguranje zaklju?io je da starosne mirovine utemeljene na prihodu, koje – u skladu s ?lankom 15. poglavija 67. SFB?a – ?ine osnovu za izra?un zajam?ene mirovine, a koje je B. Zaniewicz?Dybeck primala, prelaze gornju granicu primanja za dodjelu zajam?ene mirovine.

31

Nakon što je neuspješno osporavala tu odluku pred Förvaltningsrätten i Stockholm (Upravni sud u Stockholmu, Švedska), a zatim pred Kammarrätten i Stockholm (Žalbeni upravni sud u Stockholmu, Švedska), B. Zaniewicz?Dybeck podnijela je tužbu pred Högsta förvaltningsdomstolen (Visoki upravni sud, Švedska).

32

B. Zaniewicz?Dybeck isti?e da teoretski iznos zajam?ene mirovine treba izra?unati u skladu s Uredbom br. 1408/71, bez primjene, s jedne strane, ?lanka 47. stavka 1. to?ke (d) te uredbe, jer se zajam?ena mirovina temelji isklju?ivo na trajanju razdobljâ osiguranja, nakon što se oduzme mirovina utemeljena na prihodima primana u Švedskoj, i, s druge strane, bez primjene Uputa, jer one stavljuju u nepovoljniji položaj radnike migrante koji od druge države ?lanice primaju mirovinu utemeljenu na prihodima u malom iznosu.

33

Prema Zavodu za mirovinsko osiguranje, koji je 1. sije?nja 2010. zamijenio Nacionalni fond za osiguranje, navršena razdoblja osiguranja u državi ?lanici koja nije Kraljevina Švedska daju pravo na mirovinu od te druge države ?lanice. Me?utim, budu?i da je zajam?ena mirovina dopunske naravi, izra?unavanje te mirovine bez primjene ?lanka 47. stavka 1. to?ke (d) Uredbe br. 1408/71 imalo bi za posljedicu to da bi osoba koja je navršila razdoblja osiguranja u državi ?lanici koja nije Kraljevina Švedska primala prekomjerno davanje. Naime, ako se prosje?na vrijednost mirovine ne bi pripisala razdobljima osiguranja navršenima u državi ?lanici koja nije Kraljevina Švedska, to bi imalo za posljedicu da se tim razdobljima pridruži vrijednost koja je niža od one koja odgovara istim razdobljima navršenima u Švedskoj.

34

Sud koji je uputio zahtjev isti?e da kad nadležna ustanova, odnosno Nacionalni fond za osiguranje ili Zavod za mirovinsko osiguranje, ra?una zajam?enu mirovinu u skladu s ?lankom 46. stavkom 2. to?kom (a) Uredbe br. 1408/71, ona svakom razdoblju koje radnik navrši u državi ?lanici koja nije

Kraljevina Švedska pripisuje fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosje?noj vrijednosti mirovine u razdobljima osiguranja navršenima u Švedskoj, koja se oduzima od zajam?ene mirovine neovisno o tome je li osoba u pitanju u tom razdoblju radila ili nije. Naime, ako je radila u navedenom razdoblju pa je stekla pravo na mirovinu koja je viša od fiktivne vrijednosti mirovine koju je izra?unala nadležna ustanova, doti?na osoba bila bi u povoljnijem položaju. S druge strane, ako nije radila u drugoj državi ?lanici ili ako je stekla pravo na mirovinu koja je niža od fiktivne vrijednosti koju je izra?unala nadležna ustanova, doti?na osoba bila bi u nepovoljnijem položaju.

35

Uzimaju?i u obzir te elemente, sud koji je uputio zahtjev smatra da je nejasno kako treba izra?unati zajam?enu mirovinu. Konkretno, pita se treba li prilikom izra?una takve mirovine primijeniti ?lanak 46. stavak 2. i ?lanak 47. stavak 1. to?ku (d) Uredbe br. 1408/71 i, ako treba, je li u skladu s tim odredbama mogu?e, za potrebe odre?ivanja osnove za izra?un takve mirovine, razdobljima osiguranja navršenima u državi ?lanici koja nije Kraljevina Švedska pripisati fiktivnu vrijednost mirovine koja odgovara prosje?noj vrijednosti u razdobljima navršenima u Švedskoj. U slu?aju negativnog odgovora, sud koji je uputio zahtjev pita treba li za potrebe izra?una zajam?ene mirovine uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima u drugim državama ?lanicama.

36

U tim je okolnostima Naczelnny S?d Administracyjny (Visoki upravni sud) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?a prethodna pitanja:

„1.

Zna?e li odredbe iz ?lanka 47. stavka 1. to?ke (d) Uredbe br. 1408/71 da se razdobljima osiguranja navršenima u nekoj drugoj državi ?lanici pri izra?unu švedske zajam?ene mirovine može pripisati vrijednost mirovine koja odgovara prosje?noj vrijednosti razdoblja navršenih u Švedskoj kada nadležna ustanova provede razmjerni izra?un u skladu s ?lankom 46. stavkom 2. te uredbe?

2.

Ako je odgovor na prvo pitanje negativan, može li nadležna ustanova pri izra?unu iznosa prava na zajam?enu mirovinu u obzir uzeti prihod od mirovine koju osigurana osoba prima u nekoj drugoj državi ?lanici a da to ne bude protivno odredbama Uredbe br. 1408/71?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

37

Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 1408/71 tuma?iti na na?in da je, kad nadležna ustanova neke države ?lanice ra?una davanja kao što je to zajam?ena mirovina u predmetu u glavnom postupku, potrebno primijeniti metodu razmjernog izra?una predvi?enu ?lankom 46. stavkom 2. te uredbe i, u skladu s ?lankom 47. stavkom 1. to?kom (d) navedene uredbe, razdobljima osiguranja koja je osoba u pitanju navršila u drugoj državi ?lanici pripisati fiktivnu prosje?nu vrijednost.

38

Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev pružio koristan odgovor, uvodno valja podsjetiti da Uredba br. 1408/71 ne uspostavlja zajedni?ki sustav socijalne sigurnosti, ve? dopušta postojanje razli?itih nacionalnih sustava, i jedini joj je cilj osigurati koordinaciju izme?u njih. Tako prema ustaljenoj sudskej praksi države ?lanice zadržavaju nadležnost za ure?enje svojih sustava socijalne sigurnosti (vidjeti osobito presudu od 21. velja?e 2013., Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, t. 35. i navedenu sudskej praksi).

39

Stoga, u nedostatku uskla?enosti na razini Unije, odre?ivanje pretpostavki za stjecanje prava na davanja stvar je zakonodavstva svake države ?lanice (presuda od 21. velja?e 2013., Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, t. 36. i navedena sudska praksa).

40

U izvršavanju tih ovlasti države ?lanice, me?utim, moraju poštovati pravo Unije, osobito odredbe Ugovora o slobodi svakoga gra?anina Unije da se kre?e i boravi na podru?ju država ?lanica (presuda od 21. velja?e 2013., Salgado González, C?282/11, EU:C:2013:86, t. 37. i navedena sudska praksa).

41

U tom pogledu valja podsjetiti da, prema ?lanku 45. Uredbe br. 1408/71, kada zakonodavstvo države ?lanice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje navršavanjem razdoblja osiguranja, nadležna ustanova te države ?lanice mora uzeti u obzir razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu bilo koje druge države ?lanice kao da su navršena prema zakonodavstvu koje ona primjenjuje. Drugim rije?ima, razdoblja osiguranja navršena u razli?itim državama ?lanicama moraju se zbrajati.

42

Za takav slu?aj se ?lankom 46. stavkom 2. to?kom (a) Uredbe br. 1408/71 predvi?a da nadležna ustanova izra?unava teoretski iznos davanja na koje doti?na osoba ima pravo, kao da su sva njezina razdoblja rada – koja je navršila u razli?itim državama ?lanicama – navršena u državi ?lanici nadležne ustanove. Na temelju stavka 2. to?ke (b) istog ?lanka, nadležna ustanova utvr?uje stvaran iznos davanja na temelju teoretskog osnovnog iznosa u skladu s omjerom izme?u trajanja razdoblja osiguranja i/ili boravka u državi ?lanici nadležne ustanove i ukupnog trajanja razdoblja osiguranja i/ili boravka navršenih u razli?itim državama ?lanicama. To je metoda razmjernog izra?una.

43

?lankom 47. Uredbe br. 1408/71 predvi?ene su dopunske odredbe za izra?un teoretskog i razmjernog iznosa iz ?lanka 46. stavka 2. te uredbe. Tako se ?lankom 47. stavkom 1. to?kom (d) navedene uredbe pojašnjava da, ako se prema zakonodavstvu države ?lanice davanja odre?uju na temelju iznosa primanja, doprinosa ili pove?anja, nadležna ustanova te države odre?uje primanja, doprinose ili pove?anja koja se uzimaju u obzir u odnosu na razdoblja osiguranja ili boravka navršenih prema zakonodavstvima drugih država ?lanica na temelju prosje?nih primanja, doprinosa ili pove?anja zabilježenih za razdoblja osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primjenjuje.

44

U ovom slu?aju valja navesti da je na raspravi sama švedska vlada priznala da je zajam?ena mirovina namijenjena tome da svojim korisnicima osigura razuman životni standard jam?e?i im minimalni prihod, koji prelazi iznos koji bi stjecali da primaju samo starosnu mirovinu utemeljenu na prihodu, kada je taj iznos prenizak ili ?ak jednak nuli. Zajam?ena mirovina tako je osnovno pokri?e starosne mirovine u švedskom op?em sustavu.

45

U tom pogledu, u to?ki 15. presude od 17. prosinca 1981., Browning (22/81, EU:C:1981:316), Sud je presudio da je rije? o „minimalnom davanju”, u smislu ?lanka 50. Uredbe br. 1408/71, kada zakonodavstvo države boravišta sadržava posebno jamstvo kojemu je cilj osigurati korisnicima socijalnih davanja minimalni prihod koji prelazi razinu davanja koja bi mogli tražiti s obzirom samo na svoja razdoblja osiguranja i doprinose.

46

Stoga je razvidno da je, uzimaju?i u obzir njezinu svrhu, kako je opisana u to?ki 44. ove presude, zajam?ena mirovina o kojoj je rije? u glavnom postupku minimalno davanje obuhva?eno ?lankom 50. Uredbe br. 1408/71.

47

Kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u to?ki 47. svojeg mišljenja, s obzirom na to da Uredba br. 1408/71 ne zahtijeva da države ?lanice predvide minimalna davanja i da stoga nije nužno da svako nacionalno zakonodavstvo sadržava tu vrstu davanja, ?lanak 46. stavak 2. te uredbe ne može nametati posebna i detaljna pravila za izra?un takvog davanja.

48

Slijedom toga, pravo na primanje minimalnog davanja kao što je to zajam?ena mirovina o kojoj je rije? u glavnom postupku mora se procijeniti ne na temelju ?lanka 46. stavka 2. ili ?lanka 47. stavka 1. to?ke (d) Uredbe br. 1408/71, nego u skladu s posebnim pravilima sadržanima u ?lanku 50. te uredbe i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom.

49

Iz prikaza ?injeni?nog stanja u glavnom postupku navedenog u to?ki 29. ove presude proizlazi da, za potrebe izra?una prava na zajam?enu mirovinu B. Zaniewicz?Dybeck, nadležna ustanova je, s jedne strane, u skladu s ?lankom 25. poglavljia 67. SFB?a, na iznos mirovine utemeljene na dohotku i dodatne mirovine osobe u pitanju koje ?ine osnovu za izra?un zajam?ene mirovine primijenila metodu razmjernog izra?una koji je, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti naveo u to?kama 45. i 46. svojeg mišljenja, sli?an onoj iz ?lanka 46. stavka 2. to?aka (a) i (b). S druge strane, prilikom razmjernog izra?una previ?enog u navedenom ?lanku 46. stavku 2., nadležna ustanova nije, u skladu s Uputama, uzela u obzir starosne mirovine koje B. Zaniewicz?Dybeck prima u Poljskoj, nego je, kao što to predvi?a ?lanak 47. stavak 1. to?ka (d) Uredbe br. 1408/71, mirovini utemeljenoj na prihodima koju je doti?na osoba stekla u Švedskoj pripisala godišnju vrijednost, a potom je umnožila taj iznos s maksimalnim trajanjem osiguranja za zajam?enu mirovinu, odnosno 40 godina. Iz odluke kojom se upu?uju prethodna pitanja proizlazi da rezultat dobiven primjenom upravo opisane metode izra?una prelazi gornju granicu primanja za dodjelu zajam?ene mirovine.

50

Kao što to proistje?e iz to?ke 48. ove presude, takva metoda izra?una utemeljena na ?lanku 46. stavku 2. i ?lanku 47. stavku 1. to?ki (d) Uredbe br. 1408/71 ne može biti dopuštena za izra?un minimalnog davanja kao što je to zajam?ena mirovina u pitanju u glavnom postupku.

51

Na nadležnoj je ustanovi da izra?una zajam?enu mirovinu u skladu s odredbama ?lanka 50. Uredbe br. 1408/71 u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, izuzev ?lanka 25. poglavља 67. SFB?a i Uputa.

52

Slijedom toga, na prvo pitanje valja odgovoriti da Uredbu br. 1408/71 treba tuma?iti na na?in da, kad nadležna ustanova neke države ?lanice ra?una davanja kao što je to zajam?ena mirovina u predmetu u glavnom postupku, ona ne smije primijeniti ?lanak 46. stavak 2. ni ?lanak 47. stavak 1. to?ku (d) navedene uredbe. Takvo davanje mora se izra?unati u skladu s odredbama ?lanka 50. iste uredbe u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, me?utim bez primjene nacionalnih odredaba – poput onih o kojima je rije? u glavnom postupku – koje se odnose na razmjerni izra?un.

Drugo pitanje

53

Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 1408/71 tuma?iti na na?in da joj se protivi zakonodavstvo države ?lanice koje predvi?a da, prilikom izra?una davanja – poput zajam?ene mirovine o kojoj je rije? u glavnom postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi ?lanici ili više njih.

54

Valja naglasiti da se, kao što to proizlazi iz odgovora na prvo pitanje, minimalno davanje poput zajam?ene mirovine u pitanju u glavnom postupku mora izra?unati u skladu s ?lankom 50. Uredbe br. 1408/71 i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom.

55

Iz nacionalnih odredaba o zajam?enoj mirovini iz SFB?a, kako su osobito navedene u to?ki 19. ove presude, izri?ito proizlazi da se obvezne starosne mirovine na temelju zakonodavstava drugih država ?lanica koje se ne mogu izjedna?iti sa zajam?enom mirovinom ura?unavaju u osnovu za izra?un te mirovine. Stoga je razvidno da, u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, nadležna ustanova predmetne države ?lanice mora, prilikom izra?una zajam?ene mirovine, uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima u drugim državama ?lanicama.

56

U tim okolnostima valja utvrditi protivi li se Uredbi br. 1408/71 i konkretno njezinu ?lanku 50. zakonodavstvo države ?lanice koje predvi?a da, u okviru izra?una prava na minimalno davanje kao što je to zajam?ena mirovina u pitanju u glavnom postupku, nadležna ustanova mora uzeti u obzir starosne mirovine koje osoba u pitanju prima od druge države ?lanice.

57

U tom pogledu valja podsjetiti da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, ?lanak 50. Uredbe br. 1408/71 odnosi na slu?ajeve u kojima je radni staž radnika na temelju zakonodavstava država koja su se na njega primjenjivala bio relativno kratak, tako da ukupni iznos davanja koja ispla?uju te države nije dostatan za razuman životni standard (presude od 30. studenoga 1977., Torri, 64/77, EU:C:1977:197, t. 5., i od 17. prosinca 1981., Browning, 22/81, EU:C:1981:316, t. 12.).

58

Kako bi se riješila ta situacija, tim se ?lankom 50. odre?uje da, kada se zakonodavstvom države boravišta predvi?a minimalno davanje, davanje koje ispla?uje ta država uve?at ?e se za dodatak jednak razlici izme?u iznosa davanja koja ispla?uju razli?ite države, ?ija zakonodavstva su se primjenjivala na radnika, i tog minimalnog davanja (presuda od 30. studenoga 1977., Torri, 64/77, EU:C:1977:197, t. 6.).

59

Slijedi da, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u to?ki 59. svojeg mišljenja, za izra?un prava na minimalno davanje kao što je to zajam?ena mirovina u pitanju u glavnem postupku, ?lanak 50. Uredbe br. 1408/71 posebno predvi?a uzimanje u obzir stvarnog iznosa starosnih mirovin koje osoba u pitanju prima u nekoj drugoj državi ?lanici.

60

Slijedom toga, na drugo pitanje valja odgovoriti da Uredbu br. 1408/71, i konkretno njezin ?lanak 50., treba tuma?iti na na?in da joj se ne protivi zakonodavstvo države ?lanice koje predvi?a da, prilikom izra?una davanja – poput zajam?ene mirovine o kojoj je rije? u glavnem postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi ?lanici ili više njih.

Troškovi

61

Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vije?e) odlu?uje:

1.

Uredbu Vije?a (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i ?lanove njihovih obitelji koji se kre?u unutar Zajednice, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vije?a (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996., kako je izmijenjena Uredbom Vije?a (EZ) br. 1606/98 od 29. lipnja 1998., treba tuma?iti na na?in da, kad nadležna ustanova neke države ?lanice ra?una davanja kao što je to zajam?ena mirovina u predmetu u glavnem postupku, ona ne smije primijeniti ?lanak 46. stavak 2. ni ?lanak 47. stavak 1. to?ku (d) navedene uredbe. Takvo davanje mora se izra?unati u skladu s odredbama ?lanka 50. iste uredbe u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, me?utim bez primjene nacionalnih odredaba –

poput onih o kojima je rije? u glavnom postupku – koje se odnose na razmijerni izra?un.

2.

Uredbu br. 1408/71, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom br. 118/97, kako je izmijenjena Uredbom br. 1606/98, i konkretno njezin ?lanak 50., treba tuma?iti na na?in da joj se ne protivi zakonodavstvo države ?lanice koje predvi?a da, prilikom izra?una davanja – poput zajam?ene mirovine o kojoj je rije? u glavnom postupku – nadležna ustanova mora uzeti u obzir sve starosne mirovine koje osoba u pitanju stvarno prima u nekoj drugoj državi ?lanici ili više njih.

Potpisi

(*1) Jezik postupka: švedski